

همان طور که می بینید، جمله های بالا انجام کاری یا رخ دادن اتفاقی را در زمان گذشته نشان می دهد.

نکته معمولاً در آغاز این جمله ها گاهی واژه های «دیروز»، «سال گذشته»، «دیشب» و ... می آید. ۷۲

به واژه ای که انجام کاری در زمان گذشته را نشان می دهد، «فعل گذشته» می گویند؛ مانند: علی دیروز به تهران رفت.
فعل گذشته

● نگارش

گام اول برای نوشتن بند، انتخاب یک موضوع مناسب است.

پیش تر اشاره شد، یک بند از چند جمله ای مربوط به هم، ساخته شده است که یک مطلب را بیان می کند. توجه کنید جمله های یک بند باید درباره ی همان موضوع انتخابی شما باشد.

توجه: موضوعی را که به آن علاقه مند هستید یا درباره ی آن اطلاعات بیشتری دارید، انتخاب کنید. ۷۳

● تاریخ ادبیات

مجید ملامحمدی در ۱۲ مرداد ۱۳۴۷ شمسی در شهر قم به دنیا آمد.

از او تاکنون بیش از پنجاه جلد کتاب داستان و شعر و تحقیق منتشر شده است.

«قصه های مهربانی»، «پله پله تا خدا»، «داستان هایی از زندگی امام سجاد» از آثار ایشان است. ۷۴

..... تمرین ..... ۸.....

الف) درستی یا نادرستی عبارت های زیر را مشخص کنید.

۱- گام اول برای نوشتن یک بند انتخاب یک موضوع مناسب است.

۲- واژه های «دیروز» و «هفته ی پیش» زمان حال را نشان می دهند.

۳- به پارچه ای که نخ آن جدا شده باشد، نخ کش می گویند. (منتخب معلمان برگزیده)

۴- واژه ی «اشغال» هم خانواده ی «شغل» و «شلوغ» است.

ب) جاهای خالی را پر کنید.

۵- بند زیر را بخوانید سپس معنی واژه های رنگی را بنویسید.

حسن امیدزاده، معلم فداکاری (بسیارگرا) بود که در یک واقعه ی (حادثة) آتش سوزی جان دانش آموزان را نجات داد. ما به این انسان های بزرگ و شریف (بزرگوار) احترام می گذاریم و می کوشیم از آن ها سرمشق (الگو) بگیریم.

پ) گزینه ی درست را با علامت ✓ مشخص کنید.

۶- عبارت «نوجوان دوازده ساله ای که با پرتاب سنگ دشمن را آزار می داد و سرانجام در مهرماه ۱۳۵۹ با رگبار گلوله ی اشغالگران شهید شد.» درباره ی کیست؟

[۷۳]

۳) حسین فهمیده

۲) ریزعلی خواجوی

۱) سهام ختّام ✓

[۷۴]

۷- با توجه به شعر «مثل باران» کدام گزینه در جاهای خالی قرار می گیرد؟
کاش می شد مثل باران / می شدم / مهربان و تازه و بهار / نرم با آوازها / شاد خود / می کردم روی سبزه ها

۱) باران - باصفا - خنده های - پای کوبی ✓ ۲) باران - بی ادا - آوازهای - رقص ۳) قطره - بی دغدغه - سرودهای - شادی

[۷۲]

۸- کدام جمله زمان گذشته را نشان می دهد؟

۱) پدر محسن به سفر حج خواهد رفت. ✓ ۲) ریزعلی، جان مسافران را نجات داد. ۳) من و برادرم به گردش علمی می رویم.

[۷۱]

۹- کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

۳) شن کش

۲) نفت کش

✓ ۱) میکش

شماره مفاهیم

۷۶

فارسی و نگارش

شماره فصل

۴

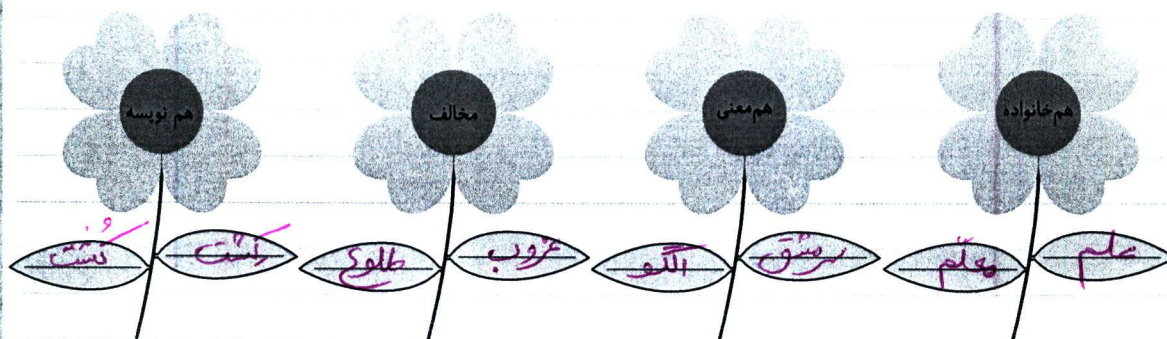

ت به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

[۷۰]

۱۰- با توجه به واژه‌های داخل کادر، برگ‌های گل‌ها را کامل کنید.

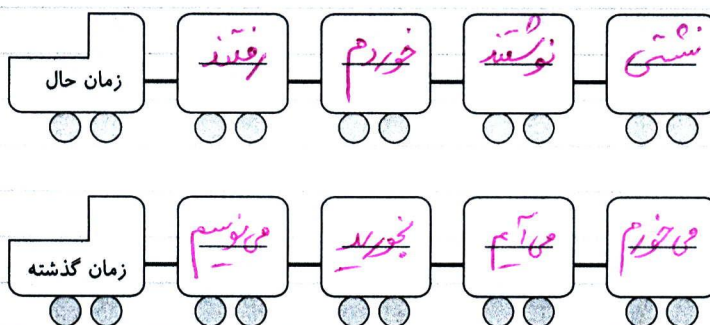
کشت - غروب - سرمشق - کشت - علم - طلوع - معلم - الگو

[۷۱]

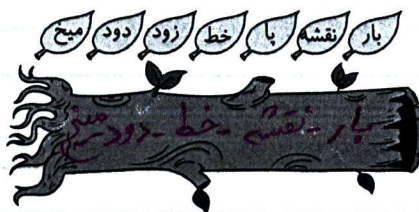
۱۱- واژه‌های داخل کادر را با توجه به زمان آن در قطار مربوط به خودش قرار دهید.

رفتند - خوردم - می‌نوئسم - بخورید - نوشتند - نشستی - می‌آیم - می‌خورم

[۷۱]

۱۲- واژه‌ی «کش» را به کدام یک از واژه‌های زیر می‌توان اضافه کرد؟ آن‌ها را در تنه‌ی درخت بنویسید.

[۷۲]

۱۳- با توجه به واژه‌ی داخل کمانک، جمله‌ها را تغییر دهید. (آذربایجان شرقی - مدرسه‌ی طالقانی - ۹۸)

اکنون پرپسا کتاب می‌خواند.

الف) اکنون تو کتاب می‌خوانی. (تو)

ب) دیروز پرپسا کتاب می‌خواند. (دیروز)

پ) آنها کتاب خوانند. (خوانند)

[۷۲-۶۹-۶۸]

۱۴- تصویر مقابل را به بزرگ‌تره‌ای‌تان نشان دهید و درباره‌ی آن با آن‌ها گفت و گو کنید.

آتش نشان‌ها انسان‌ها فداکاری هستند که در حادثه‌های خطرناک برای نجات انسان‌ها جان خود را به خطر می‌اندازند و گاهی انسان‌ها هم فکر برای کار آنها مسکله‌ای ایجاد می‌کنند.

شماره مفاهیم

فارسی و نگارش

شماره فصل

۴

سوم دبستان

۲۶۸

[۶۶]

۱۵- شعر زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید.

«فرمانده‌ی کوچک»

در دست‌های او	نارنجک و مین بود
لحن صدای او	بوی شجاعت داشت
بسیار می‌فکرید	با اینکه کوچک بود
اصلاً نمی‌ترسید	از جنگ با دشمن
مانند فرمانده	در چهره‌ها بود
در یاد ما مانده	کار بزرگ او

«آبنبات، شماره‌ی ۱۴، آبان ۹۹»

الف) شعر بالا درباره‌ی چه کسی است؟ (منتخب معلمان برگزیده)

ب) دو واژه‌ی «مخالف» در شعر پیدا کنید و بنویسید.

پ) منظور از «کار بزرگ او» چه کاری است؟

هین محمدی نارنجک بگرفت و در زیر زنجیرهای تنگ دهنج جان خود را فدا کرد
تا از شیوای آنان به نوحه خاک ایران جلوسه کند

[۶۷]

سرگرمی جدول زیر را حل کنید.

۱- مترادف آفریدن.

۲- هم خانواده‌ی «إخطار».

۳- همان رهبر است.

۴- نوک کوه.

۵- پرکاربردترین نشانه‌ی جمع فارسی.

۶- متن کوتاهی تشکیل شده از چند جمله‌ی مرتبط

۷- چیز که تا ابد می‌ماند.

۸- نام دیگر گیومه.

۹- هم نویسه‌ی واژه‌ی «گرم»

۱۰- مخالف «شکست» است.

۱۱- نمایش بی‌کلام.

۱۲- زمان حال فعل «می‌رفت».

۱۳- برداشتن کشت.

۱۴- جمع واژه‌ی «خزنده» با «ان».

۱۵- آسمان آبی نشانه‌ی _____ پاک است.

۱۶- متضاد واژه‌ی «دورو».

۱۷- ویرگول در جمله نشانگر چیست؟

مفاهیم تکمیلی شما

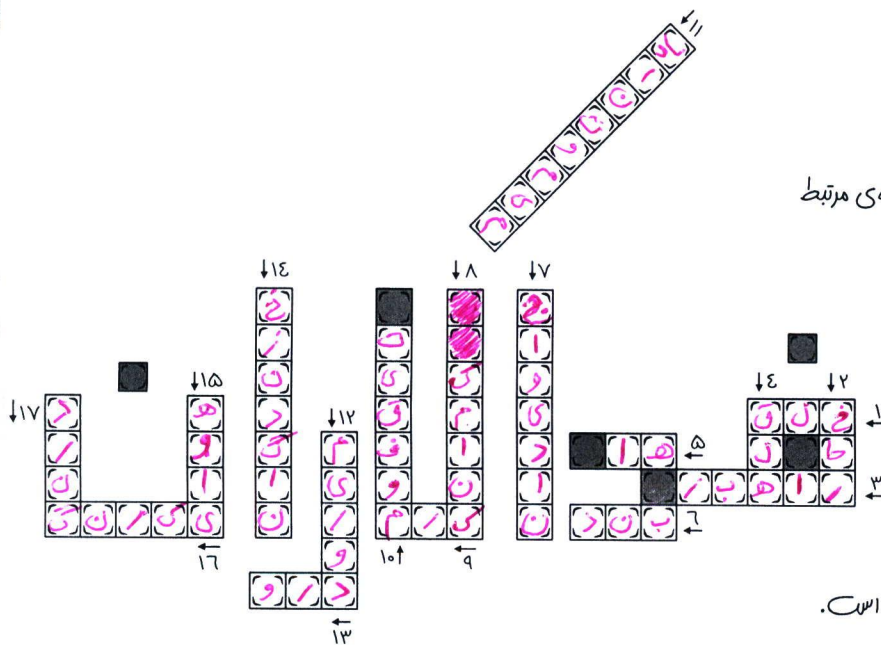

شماره مفاهیم

فارسی و نگارش

شماره فصل

۳

محتوای بیشتر خودتو ارزیابی کن